

**Το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα
και οι προτάσεις της ΟΤΟΕ για το
ρόλο του και τη συμβολή του στην
οικονομική ανάπτυξη**

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

2008 - 30/09/2014

Χώρες ΕΕ	Σύνολο εγκεκριμένων ποσών για κεφαλαιακή στήριξη των τραπεζών		Σύνολο εγκεκριμένων ποσών για την παροχή εγγυήσεων και ρευστότητας προς τις τράπεζες		Σύνολο εκταμιευθέντων ποσών για κεφαλαιακή στήριξη		2013 - Σύνολο χρησιμοποιηθέντων ποσών για την παροχή εγγυήσεων και ρευστότητας προς τις τράπεζες	
	% ΑΕΠ 2013		% ΑΕΠ 2013		% ΑΕΠ 2013		% ΑΕΠ 2013	
	Σε δις€		Σε δις€		Σε δις€		Σε δις€	
Βέλγιο	51,54	13,47%	345,92	90,39%	40,44	10,60%	36,87	9,60%
Δανία	16,85	6,77%	693,68	278,61%	10,79	4,30%	0,76	0,30%
Γερμανία	197,38	7,21%	465,35	17,00%	144,15	5,30%	3,04	0,10%
Ιρλανδία	233,64	142,42%	594,91	362,64%	66,29	40,40%	38,07	23,20%
Ελλάδα	48,97	26,90%	100,74	55,34%	43,14	23,70%	50,11	27,50%
Ισπανία	314,44	30,74%	353,7	34,58%	90,45	8,80%	53,81	5,30%
Γαλλία	33,94	1,65%	391,33	19,00%	26,25	1,30%	46,9	2,30%
Ιταλία	22	1,41%	110	7,05%	7,95	0,50%	81,68	5,20%
Κύπρος	1,8	10,91%	9	54,53%	1,8	10,90%	1	6,10%
Λουξεμβούργο	2,5	5,50%	7,37	16,21%	2,65	5,80%	3,81	8,40%
Ολλανδία	70,45	11,69%	254	42,15%	31,77	5,30%	16,15	2,70%
Αυστρία	40,73	13,01%	111,01	35,46%	11,6	3,70%	2,38	0,80%
Πορτογαλία	36,25	21,88%	50,33	30,38%	10,95	6,60%	14,41	8,70%
Φινλανδία	4	2,07%	50	25,85%	0	0%	0	0%
Ην. Βασίλειο	362,67	19,10%	510,68	26,89%	167,3	8,80%	35,84	1,90%
Σύνολο ΕΕ 27	1490,26	11,40%	4272,48	32,70%	661,42	5,10%	386,85	3,00%

Κόστος εξυγίανσης και ανακεφαλαιοποίησης πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «Το χρονικό της μεγάλης κρίσης»,
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Επεξεργασία στοιχείων: ΟΤΟΕ

**Κεφάλαιο ΤΧΣ στις
συστημικές
τράπεζες**

24.428.000.000

**Ιδιωτική
τοποθέτηση
(2013)**

3.073.000.000

**Ιδιωτική
τοποθέτηση
(2014)**

8.314.000.000

**Συνολικό κόστος
εξυγίανσης
μη συστημικών**

17.633.008.071

**Συνολικό κόστος
ανακεφαλαιοποίησης** €53.448.008.071

Το κόστος της ανακεφαλαιοποίησης για το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα

- Το λογιστικό αποτέλεσμα της επένδυσης του δημοσίου προς τον τραπεζικό τομέα, σύμφωνα και με τις καταστάσεις του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, **εμφανίζει καταγραφή συσσωρευμένων ζημιών ύψους €25,194δισ**
- Με τα σημερινά δεδομένα, προκύπτει για τον κύριο μέτοχο, **δηλαδή το Δημόσιο, λογιστική ζημία της τάξης του 50,69%, στο συνολικό ποσό των €49,7δισ**

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Ελλάδα

	2008	2011	2012	2013	2014
Αρ. Πιστωτικών Ιδρυμάτων	66	58	52	40	39
Με έδρα την Ελλάδα	29	28	25	20	19
Εμπορικές Τράπεζες (2015: Εθνική, Αρ1ha, Πειραιώς, Eurobank, Αττικής, Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, AegeanBalticBank, Credicom)	12	11	11	9	8
Συνεταιριστικές Τράπεζες	16	16	13	10	10
Ειδικοί Πιστωτικοί Οργανισμοί (Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων)	1	1	1	1	1
Με έδρα εκτός Ελλάδας	37	30	27	20	20
Αρ. υποκαταστημάτων	4.097	3.847	3.629	3.109	2.688
Αριθμός ΑΤΜ	7.578	7.055	6.858	5.810	5.449
Αρ. Προσωπικού	66.165	59.958	57.006	48.730	45.654
Τραπεζοϋπάλληλοι ανά υποκατάστημα	16,1	15,5	15,7	15,6	16,9
Ενεργητικό ανά εργαζόμενο (σε εκ.€)	6.921,9	7.083,6	7.176,2	7.577,8	7.889,9
Δείκτης Συγκέντρωσης Herfindahl (HHI)	1.172	1.278	1.487	2.136	2.195
Μερίδιο των 5 μεγαλύτερων (με βάση το σύνολο του ενεργητικού) - CR-5	69,60%	72%	79,50%	94%	94,1%
<i>Πηγή: ΤΤΕ-IMF</i>					

ΒΑΣΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Συνολικής Κεφ. Επάρκειας (%)	9,4	11,7	12,3	-1,7	9,6	13,5	14,07
Συνολο εποπτικών κεφαλαίων(εκ€)	21.668	22.355	28.909	-3.660	19.416	27.904	29.377
Προβλέψεις για επισφαλή δάνεια(εκ€)	6.379	8.019	14.207	20.210	27.918	33.496	38.997
							40.319 (04/2015)
Δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα(εκ€)	249.324	249.321	257.474	248.146	227.263	217.518	211.637
Καταθέσεις από τον ιδιωτικό τομέα(εκ€)	227.620	237.531	209.604	174.227	161.451	163.251	160.285
							133.653 (04/2015)
Ρευστότητα από ΕΚΤ-ΤτΕ(εκ€)	40.594	49.723	97.794	128.891	121.196	73.015	56.039
							112.841 (04/2015)
Πηγή :ΕΚΤ,IMF							

Το οικονομικό περιβάλλον που διαμορφώθηκε στην Ελλάδα από:

ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΑΠΟ ΤΟ 2008 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ, ΣΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ,

τα προγράμματα στήριξης της ελληνικής οικονομίας (ΕΕ-ΕΚΤ-ΔΝΤ) που εφαρμόστηκαν από το 2010, με σημαντικές υφesiaκές επιδράσεις,

την αναδιάρθρωση, το 2012, του δημοσίου χρέους που κατείχε ο ιδιωτικός τομέας και τις ζημιογόνες επιπτώσεις της στην κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών,

τη σχετικά μακρά διάρκεια ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης των συστημικών τραπεζών,

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ο αυξημένος πιστωτικός κίνδυνος αφενός, ο υψηλός κίνδυνος ρευστότητας αφετέρου, που εμποδίζουν τις τράπεζες να παίξουν το ρόλο τους

η μεγιστοποίηση του δημοσίου συμφέροντος, από την κοινωνικά αποτελεσματική λειτουργία των ελληνικών τραπεζών, με επαρκή χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας

η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των μη συστημικών τραπεζών, με αποτελεσματική και αναπτυξιακή διαχείριση των διαθέσιμων πόρων

η προσαρμογή στο εποπτικό πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης, και η προωθούμενη μεγέθυνση του σκιώδους τραπεζικού τομέα στο πλαίσιο της δημιουργίας μιας Ένωσης των Κεφαλαιαγορών (Capital Market Union)

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΤΟΕ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ
ΤΟΥ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

4. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

5. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Ατομικές καταστάσεις 5 εμπορικών τραπεζών, 31/12/2014, ποσά σε χιλ€	Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο εξασφαλίσεων (χωρίς τις προσωπικές εγγυήσεις)	Εξυπηρετούμενα δάνεια και απαιτήσεις	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια και απομειωμένα	Προβλέψεις	Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς πρόβλεψη
ΣΥΝΟΛΑ (ιδ.τομέας)	210.697.294	122.136.217	102.932.898	86.602.686	42.977.440	43.625.246
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ	116.996.502	58.650.453	56.213.959	51.907.919	27.909.123	23.998.795
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ	69.617.291	60.486.201	38.082.757	21.397.349	5.626.939	15.770.410
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ	18.644.731	2.897.176	6.093.128	10.803.486	7.442.617	3.360.869
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.438.770	102.388	2.543.054	2.493.932	1.998.760	495.172

ΕΛΛΑΔΑ (πηγή : ΔΝΤ)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια>90ημ (σε εκ.€)	7.784	12.578	21.242	31.327	45.998	74.637	77.473

1. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

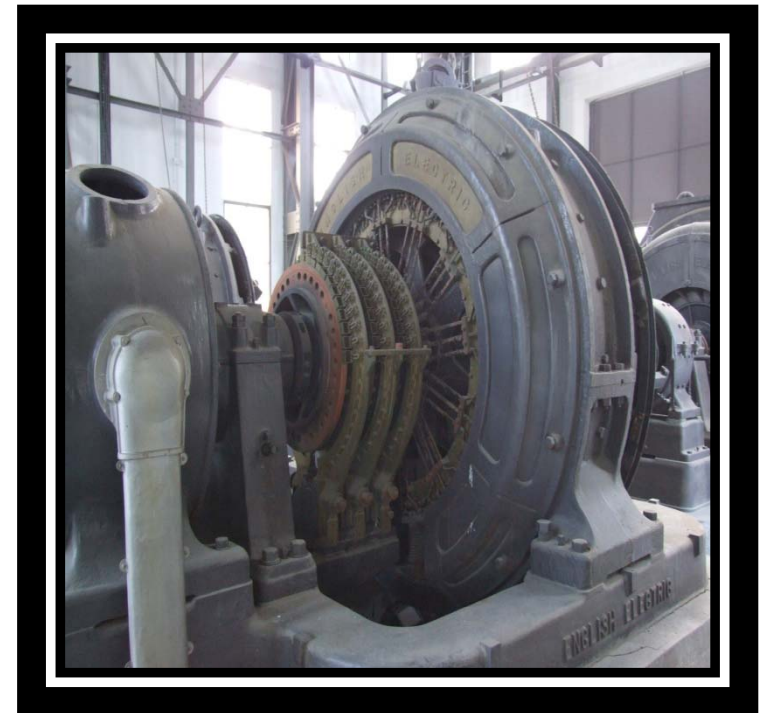
- Ειδικότερα οι επιχειρήσεις πρέπει να αξιολογηθούν:
 - για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας κατά το πρόσφατο παρελθόν αλλά και να δεσμευτούν για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,
 - για την άμεση θετική συμβολή του κλάδου και της επιχείρησης στη στήριξη της νέας αναπτυξιακής και παραγωγικής συμφωνίας, για την ανάταξη της ελληνικής οικονομίας.
- Συνολικά, οι λύσεις που θα εφαρμοστούν δεν πρέπει να επιτρέψουν φαινόμενα:
 - ριζικών αναδιαρθρώσεων στην κατεύθυνση της υπέρμετρης συγκεντροποίησης επιχειρηματικών κλάδων που είναι συστημικά σημαντικοί για την παραγωγική αναδιάταξη της οικονομίας,
 - μη ομαλών συναλλακτικών συμπεριφορών από δανειολήπτες, που ενώ διαθέτουν πόρους για την αποπληρωμή των μη εξυπηρετούμενων οφειλών τους, δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους,
 - ευνοϊκής και αδιαφανούς μεταχείρισης συγκεκριμένων δανειοληπτών από τις Τράπεζες,
 - άνισης μεταχείρισης των μέχρι σήμερα συνεπών δανειοληπτών. Πρέπει επίσης να προσαρμοστούν τα επιτόκια και οι τρόποι αποπληρωμής στα νέα οικονομικά δεδομένα, ώστε να μη δημιουργηθούν νέα αποθέματα κόκκινων δάνειων και να ελαφρυνθεί η επιβάρυνση των δανειοληπτών.

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

1. Ποσοτική κατάταξη και αξιολόγηση των κόκκινων δανείων, ανάλογα με τον αριθμό των δανειοληπτών και το ποσό των συνολικών καθυστερήσεων που κατέχουν, για όλες τις κατηγορίες δανείων και ιδιαίτερα για τα μεγάλα επιχειρηματικά-στεγαστικά δάνεια, με γνώμονα την άμεση ρευστοποίησή τους.
2. Εφαρμογή δυναμικών προϊόντων ρύθμισης των δανείων, ώστε να μετατραπούν σε εξυπηρετούμενα με βάση τη σημερινή οικονομική δυνατότητα των δανειοληπτών.
3. Διερεύνηση δυναμικών λύσεων για την αξιοποίηση των ισχυρών αποθεμάτων σε προβλέψεις, που κατέχουν τα πιστωτικά ιδρύματα, για τη δημιουργία μιας νέας πιστωτικής δομής στο τραπεζικό σύστημα.
4. Προστασία της πρώτης κατοικίας, για λόγους κοινωνικής συνοχής και αποτροπής ακραίων φαινομένων στην αγορά ακινήτων.
5. Πράξεις Νομισματικής Πολιτικής της ΕΚΤ με αποδοχή των NPLs ως εγγύηση για άντληση ρευστότητας.

2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

- Η ΟΤΟΕ προτείνει τη δημιουργία ενός νέου πυλώνα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.
- Ο νέος τραπεζικός πυλώνας θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις υφιστάμενες συστημικές τράπεζες, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα περιφερειακά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, που ιστορικά διαθέτουν η συνεταιριστική πίστη και η εξειδικευμένη εμπορική τραπεζική, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

2α. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

- Σκοπός της πρότασής μας, είναι **η συγκρότηση του νέου τραπεζικού πυλώνα**, να λειτουργήσει με στόχο:
 - ▣ την ενίσχυση της παρουσίας του τραπεζικού τομέα, στην υπάρχουσα χρηματοπιστωτική δομή,
 - ▣ την ανάδειξη ενός εξειδικευμένου και σημαντικού χρηματοπιστωτικού εργαλείου για την περιφερειακή ανάπτυξη, σύμφωνα και με τις προτάσεις της ΟΤΟΕ για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες,
 - ▣ τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας στον τραπεζικό κλάδο.

3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

μια δημόσια τράπεζα επενδύσεων, με σκοπό την παροχή αναπτυξιακών δανείων σε κρίσιμους τομείς και περιόδους της οικονομίας

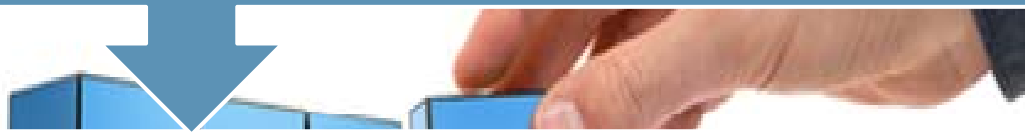
ισχυρές εμπορικές τράπεζες, που να εξυπηρετούν τις πραγματικές ανάγκες χρηματοδότησης των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων, και θα προωθούν την πιστωτική επέκταση με νέα παραγωγικά και κλαδικά χαρακτηριστικά και μακροπρόθεσμους επιχειρηματικούς στόχους, στην υπηρεσία της ελληνικής οικονομίας,

τοπικού ενδιαφέροντος περιφερειακές συνεταιριστικές τράπεζες, που να επικεντρώνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες και στην περιφερειακή ανάπτυξη καθώς και ειδικού σκοπού ιδρύματα (ταμειευτήρια) που να προάγουν τις παραδοσιακές συναλλακτικές αξίες

4. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μεγάλης κλίμακας εξωτερική και εγχώρια χρηματοδότηση (ένα μεγάλο επενδυτικό σοκ + ένα σοκ τόνωσης της εγχώριας ζήτησης)

παράλληλα με την κοινωνικά αποτελεσματικότερη διεύθυνση του δημοσίου χρέους,

ώστε με τις θετικές επιδράσεις που θα επιφέρουν στην οικονομική δραστηριότητα, το τραπεζικό σύστημα να αρχίσει να παίζει ουσιαστικά το ρόλο του για τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας.

4α. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Καθιέρωση αναπτυξιακών πολιτικών στην ελληνική οικονομία, οι οποίες θα στοχεύουν:

στην δημιουργία ισχυρής παραγωγικής βάσης με υψηλή προστιθέμενη αξία, που προωθεί την ποιοτική και μακροχρόνια βιώσιμη αύξηση του εγχώριου εθνικού προϊόντος, ενώ ενισχύει την προώθηση παραγωγικών επενδύσεων, με στόχευση στην υποκατάσταση των εισαγωγών ,

στην ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης και του επιπέδου των εξαγωγών, χωρίς εμμονές στο δόγμα της ανάπτυξης μόνο των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, οι οποίες προϋποθέτουν λογικές εσωτερικής υποτίμησης,

στην περιφερειακή ανάπτυξη, με έμφαση στον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα, στις αντίστοιχες μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και στις συνέργειές τους, με τον τριτογενή τομέα,

στην αύξηση των σταθερών θέσεων εργασίας, με αξιοπρεπείς όρους αμοιβής και εργασίας μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων.

4β. Ενσωμάτωση αναπτυξιακού προσανατολισμού και μακροπρόθεσμων στόχων

Προαπαιτούμενο για την επίτευξη ισχυρών και βιώσιμων ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, αποτελεί ο αναπτυξιακός προσανατολισμός της επιχειρηματικής λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων προς:

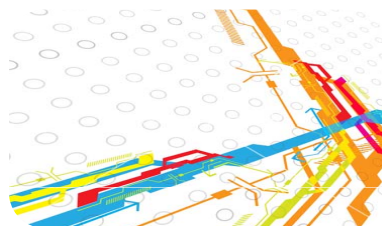
- την κοινωνική και αναπτυξιακή χρησιμότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά,
- τη δημοκρατική λειτουργία της επιχείρησης, με σεβασμό στα δικαιώματα των εργαζομένων, στις ανάγκες και στις δυνατότητες των ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων,
- το σεβασμό της επιχείρησης στο περιβάλλον, στη βιοποικιλότητα, στα οικοσυστήματα και στην πολιτιστική κληρονομιά.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Κατά πρώτο, στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την ολοκλήρωση της λειτουργίας του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης (SRF) με επαρκή κεφάλαια (1/1/2023), η εξυγίανση και η κεφαλαιακή στήριξη των τραπεζών θα συνεχίσει να γίνεται με τη συνδρομή των κρατικών προϋπολογισμών μέσω του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου ESM. Με αυτό όμως τον τρόπο θα προκαλούνται εσωτερικές αντιφάσεις, σχετικά με τη στόχευση της Τραπεζικής Ένωσης, που ως κύριο συστατικό της έχει την αποσύνδεση των δημοσίων οικονομικών από τη στήριξη του τραπεζικού συστήματος.

Κατά δεύτερο, η παράλληλη λειτουργία της ΕΚΤ ως Κεντρική Τράπεζα της Ευρωζώνης, υπεύθυνης για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής και ο νέος ρόλος της, ως αρμόδιας για την άσκηση της εποπτείας των τραπεζών της ευρωζώνης, μέσω του SSM, την καθιστά μια νέα υπερεθνική και ανεξάρτητη οντότητα, με αυξημένες αρμοδιότητες και εξουσίες για την μελλοντική πορεία του τραπεζικού συστήματος και την οικονομική πορεία της ΕΕ γενικότερα. Η παραπάνω αρμοδιότητα της ΕΚΤ δεν ισχύει, ωστόσο, για τους «σκιώδεις» ιδιωτικούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, παρά το γεγονός ότι με αυτούς αλληλεπιδρά σε ημερήσια βάση, ενώ η επιβίωσή τους ήταν (και παραμένει) ύψιστη προτεραιότητα της ΕΚΤ, στις πλέον κρίσιμες φάσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Η ΕΚΤ με τις νέες αρμοδιότητές της υπερτονίζει την επικίνδυνη πολιτική και θεσμική ασυμμετρία της ΕΕ, η οποία έχει ανάγκη από ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς θεσμούς. Οι τελευταίοι θα πρέπει να θεμελιώνονται σε μια πολιτική Ένωση, όπου θα κυριαρχεί ο δημοκρατικός διάλογος και όπου τα ευρωπαϊκά όργανα θα λογοδοτούν στο ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Δομικές Μεταβολές από την εφαρμογή της Τραπεζικής Ένωσης

- Η αυστηροποίηση και η εισαγωγή νέων εποπτικών εργαλείων, αναμένεται να αυξήσει τα κόστη παροχής χρηματοδότησης των Τραπεζών στην παραγωγική οικονομία, εξαιτίας των υψηλότερων κεφαλαιακών απαιτήσεων που χρειάζεται να διακρατούν τα τραπεζικά ιδρύματα.
- Η εφαρμογή όλο και περισσότερο δεσμευτικών εποπτικών όρων στην τραπεζική αγορά, παρότι επιδιώκει να διαμορφώσει ένα ασφαλέστερο και ανθεκτικότερο τραπεζικό σύστημα, δίνει παράλληλα κίνητρο σε πολλά τραπεζικά ιδρύματα, ελληνικά και ευρωπαϊκά, να επενδύσουν σε μη-τραπεζικά ιδρύματα με υψηλότερο βαθμό μόχλευσης, τα οποία λειτουργούν εκτός του ενιαίου εποπτικού πλαισίου.
- **Κατά συνέπεια, η αναζήτηση χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις θα διενεργείται όλο και περισσότερο εκτός του «επίσημου» τραπεζικού τομέα**, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του παραδοσιακά θεμελιώδους ρόλου του επίσημου τομέα των τραπεζών στην παροχή αναπτυξιακής χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Εάν πράγματι η Ευρώπη θέλει να αντεπεξέλθει επιτυχώς στις μελλοντικές προκλήσεις και να γίνει φορέας αναπτυξιακών αλλαγών, αντί να βιώνει τις αλλαγές παθητικά, πρέπει επειγόντως να λάβει σειρά μέτρων για τον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- Η ΟΤΟΕ υπογραμμίζει τις δραματικές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν η συνέχιση της πιστωτικής στασιμότητας και η αύξηση του κόστους δανεισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και νοικοκυριών για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης, ως συστατικού στοιχείου της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και της ΟΝΕ, **είναι απαραίτητη η άμεση εφαρμογή ενιαίας, κοινής εγγύησης καταθέσεων σε όλη την Ευρωζώνη**. Κάτι τέτοιο δεν έχει μέχρι σήμερα τεθεί σε εφαρμογή, στερώντας έτσι την πραγματοποίηση μιας πλήρους και πραγματικής τραπεζικής ένωσης, που θα υπηρετήσει τον πρωταρχικό της στόχο, χωρίς περιορισμούς και εξαιρέσεις. Το ίδιο μέτρο θα συμβάλει στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα σε όλες τις χώρες της Ε.Ε, χωρίς διακρίσεις και θα αποτρέψει συγκυριακές μετακινήσεις καταθέσεων από τη μια χώρα στην άλλη.

Η λειτουργία των νέων εποπτικών δεικτών και ο συστημικός ρόλος της ΕΚΤ

- Οι νέοι εποπτικοί δείκτες θα πρέπει να έχουν άμεση αναφορά στην οικονομική ανάπτυξη και στην κατάσταση της κάθε περιφέρειας,
- Η εφαρμογή των κρίσιμων αποφάσεων θα πρέπει να γίνει σταδιακά και σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου, καθώς πολλές οικονομίες δεν είναι έτοιμες για αυτό.
- Εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τον τραπεζικό τομέα —ιδίως όσον αφορά στην Οδηγία και στον Κανονισμό για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις
- Στα πλαίσια των προτάσεων μας για το νέο ρόλο της ΕΚΤ η ΟΤΟΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να διαφυλάσσει απαρέγκλιτα και χωρίς μεροληψίες, τον διαχωρισμό των δύο σημαντικών λειτουργιών της, ως κεντρική, εποπτική και νομισματική αρχή, χωρίς να προκαλεί έμμεσες επιδράσεις, τόσο στην άσκηση επιλεγμένης πιστωτικής πολιτικής από τα πιστωτικά ιδρύματα προς τον πραγματικό τομέα της οικονομίας, όσο και ευρύτερα στην αναπτυξιακή διαδικασία και τις δυνατότητες των οικονομιών κάθε κράτους-μέλους,
- Η ΕΚΤ οφείλει να επεκτείνει τον κύκλο των Σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων της Ευρωζώνης, χωρίς την ύπαρξη ελάχιστων ορίων στα μεγέθη τους, ειδικά για τομείς του τραπεζικού κλάδου, που υπηρετούν την περιφερειακή ανάπτυξη, την κοινωνική οικονομία και την διατήρηση παραδοσιακών συναλλακτικών αξιών (συνεταιριστικές τράπεζες, ταμειωτήρια κλπ).
- Θα πρέπει να προβλεφθεί επιπλέον η επέκταση του πλαισίου δημοκρατικού ελέγχου και της λογοδοσίας από την ΕΚΤ, όπως ήδη προβλέπεται, ώστε να συμπεριλαμβάνεται και η αναλυτική επίδραση των αποφάσεων της στο μακροοικονομικό περιβάλλον της κάθε οικονομίας.

Στόχοι της λειτουργίας ενός αποτελεσματικού τραπεζικού συστήματος

- αυστηρός έλεγχος των χρηματιστηριακών προϊόντων υψηλής πολυπλοκότητας και των παραγώγων,
- απαραίτητος σαφής διαχωρισμός των τραπεζών σε εμπορικές και επενδυτικές,
- αναπτυξιακή εξειδίκευση των παρεχόμενων από τις Τράπεζες προϊόντων και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις παραγωγικές δυνατότητες και προοπτικές της οικονομίας
- συμβολή στη διασφάλιση συνθηκών ανόθευτου ανταγωνισμού για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα,
- ενίσχυση των τραπεζικών κεφαλαίων και την παροχή πιστώσεων στην πραγματική οικονομία,
- δημιουργία ενός πλαισίου ρύθμισης των συστημάτων αποδοχών που να προωθεί την συλλογική διαπραγμάτευση μεταξύ των κοινωνικών συνομιλητών,

Στόχοι της λειτουργίας ενός αποτελεσματικού τραπεζικού συστήματος (συν)

- την υιοθέτηση κατάλληλων αρχών δεοντολογίας για τις καθημερινές δραστηριότητες και τη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης,
- τη δημιουργία ενός ειδικού εγγυητικού κεφαλαίου από όλες τις τράπεζες (μέσω της φορολόγησης των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή με άλλο πρόσφορο τρόπο), το οποίο θα έχει τη δυνατότητα διάσωσης των τραπεζών και εγγύησης όλων των καταθέσεων από τις ίδιες,
- την προώθηση και τη διαφύλαξη της «βιοποικιλότητας» του χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω εξειδικευμένων πιστωτικών οργανισμών, που θα τηρούν τους γενικούς κανόνες,
- την παροχή πλήρους πληροφόρησης και καλών συμβουλών στους πελάτες των τραπεζών, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσουν **την πολυπλοκότητα και τον κίνδυνο των προϊόντων**,
- την αποφυγή επιθετικών πωλήσεων βάσει ατομικών στόχων,
- την επαρκή κατάρτιση και ενημέρωση τόσο των εργαζομένων του χρηματοοικονομικού κλάδου, όσο και των καταναλωτών.

Για ένα Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Σύμφωνο

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, απαιτείται μια ευρεία **συμφωνία για την ανάταξη της οικονομίας και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ένα Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Σύμφωνο για μια βιώσιμη Οικονομία.**

- **Ένα Σύμφωνο που:** να κατευθύνει τις οικονομίες των χωρών-μελών στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας,
- να προάγει την ευημερία και την εξάλειψη των ανισοτήτων,
- να στηρίζει την πραγματική οικονομία και τα ιδιαίτερα περιφερειακά χαρακτηριστικά των τοπικών οικονομιών,
- να αποφεύγει την πρόκληση ανεπιθύμητων κοινωνικών επιπτώσεων,
- να προωθεί τη συλλογική διαπραγμάτευση και τις συλλογικές συμβάσεις,
- να προστατεύει το περιβάλλον,
- να υπηρετεί, συνολικότερα, ένα μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό και κοινωνικό όραμα, ικανό να συνδυάζει την καινοτομία, την ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα και την κοινωνική βιωσιμότητα.

Τράπεζες και Ανάπτυξη ή Τράπεζες για την Ανάπτυξη;

- ❑ Οι τράπεζες αποτελούν επιχειρήσεις που δεν εμπορεύονται αγαθά, αλλά το κυρίαρχο οικονομικό μέσο για τη διενέργεια συναλλαγών, το **χρήμα**, διαθέτουν μάλιστα το αποκλειστικό μονοπώλιο της δημιουργίας του, μέσω της πίστωσης.
- ❑ Με όποια μορφή λειτουργίας κι αν εμφανίζεται ιστορικά το πιστωτικό σύστημα, οι τράπεζες δεν αποτέλεσαν ποτέ άμεσες και απλές οντότητες.
- ❑ Ένας τέτοιος καθοριστικός ρόλος τις καθιστά, πρωταγωνίστριες στην εγχώρια αναπτυξιακή διαδικασία και λειτουργία, με τις ανάλογες εταιρικές, κοινωνικές και οικονομικές ευθύνες για την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους
- ❑ Η ασκούμενη, χρηματοπιστωτική πολιτική και ο βαθμός ανάπτυξης του πιστωτικού συστήματος, επηρεάζουν καθοριστικά την κατανομή και το κόστος των πιστώσεων και των κεφαλαίων ανάμεσα στους επιμέρους τομείς της οικονομίας .
- ❑ Το επίπεδο ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι αυτό που μπορεί να προσδιορίσει τον ρυθμό της οικονομικής ανάπτυξης, την τεχνολογική πρόοδο και τη συσσώρευση κεφαλαίου, αναβαθμίζοντας τη συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής και τη διάρθρωση της οικονομίας.
- ❑ Η πολιτική ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας πρέπει να είναι μια δυναμική διαδικασία, μια διαδικασία εισαγωγής νέων θεσμών και φορέων. Η τρέχουσα συγκυρία τόσο για την οικονομία όσο και για τις τράπεζες, φαίνεται να αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για τη δημιουργία μιας νέας δυναμικής δομής στο χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας.

Τράπεζες και Ανάπτυξη ή Τράπεζες για την Ανάπτυξη;

- Η νέα χρηματοοικονομική δομή θα είναι αποτελεσματική, εάν καταφέρει να μεταφέρει στην οικονομία, στην κοινωνία και την επιχειρηματικότητα τη φιλοσοφία ότι εφεξής **η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των δημόσιων ή των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών και χρηματοπιστωτικών οργανισμών δεν θα στηρίζεται σε αυτορρυθμιζόμενα μοντέλα ισορροπίας, που εξυπηρετούν μονοδιάστατα την χρηματοοικονομική σταθερότητα. Θα στηρίζεται σε στρατηγικούς αναπτυξιακούς κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους, αλλαγής του παραγωγικού συστήματος της ελληνικής οικονομίας.**
- Η ορθή και άμεση αντιμετώπιση των προκλήσεων του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, ενταγμένη σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αναγκαίων αλλαγών και προσαρμογής του επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας των τραπεζών στην εσωτερική αναπτυξιακή τροχιά της χώρας, θα προσπείσει τις ανάγκες του πραγματικού τομέα της οικονομίας για επαρκή χρηματοδότηση. Παράλληλα, θα τροφοδοτήσει τη χρηματοπιστωτική και την χρηματοοικονομική σταθερότητα, με τη δημιουργία ενός ενάρετου κύκλου ανάπτυξης, στηριγμένου στις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας. Μιας οικονομίας που εδώ και καιρό αναζητά εναγωνίως μια νέα βιώσιμη αναπτυξιακή, οικονομική και παραγωγική κατεύθυνση.
- **Η ΟΤΟΕ πιστεύει ότι στην εποχή μιας βαθιάς οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής κρίσης, ως συνέπεια των αδιεξόδων της οικονομίας του άκρατου ανταγωνισμού και της ανεξέλεγκτης αγοράς, προέχει η ικανοποίηση των βασικών και πραγματικών ανθρώπινων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, μέσα από μια αναπτυξιακή επιχειρηματική δράση, που να δημιουργεί θέσεις εργασίας, να προστατεύει το περιβάλλον και να ενισχύει την κοινωνική συνοχή. Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος της ζητούμενης αναπτυξιακής πορείας της ελληνικής οικονομίας.**

Το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα και οι προτάσεις της
ΟΤΟΕ για το ρόλο του και τη συμβολή του στην οικονομική
ανάπτυξη

